

IN NAAM DER KONINGIN !

vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Sector civiel recht, voorzieningenrechter

zaaknummer / rolnummer: 479716 / KG ZA 11-20 MvW/MRSB

Vonnis in kort geding van 7 januari 2011

in de zaak van

1. ~~W~~
 2. ~~X~~
- beiden wonende te
eisers bij dagvaarding op verkorte termijn van 6 januari 2011,
advocaat mr. M.M. Schoots te Amsterdam,

tegen

de vereniging
KATHOLIEKE RADIO OMROEP,
gevestigd te Hilversum,
gedaagde,
advocaat mr. J.P. van den Brink te Amsterdam.

Partijen zullen hierna het echtpaar ~~W+X~~ en de KRO worden genoemd.

1. De procedure

Voorafgaand aan de terechtzitting heeft de voorzieningenrechter, na in raadkamer met de advocaten van partijen te hebben gesproken, het verzoek van het echtpaar ~~W+X~~ om de zaak met gesloten deuren te behandelen afgewezen, onder de toezegging dat indien het verloop van de zitting daartoe in verband met de privacy van het echtpaar ~~W+X~~ aanleiding zou geven, de deuren alsnog zouden worden gesloten. Deze omstandigheden hebben zich niet voorgedaan. Ter terechtzitting van 7 januari 2010 heeft het echtpaar ~~W+X~~ gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding, met dien verstande dat het echtpaar ~~W+X~~ ter zitting zijn eis heeft gewijzigd conform de eveneens in fotokopie aan dit vonnis gehechte akte. Het bezwaar van de KRO tegen deze eiswijziging - als zijnde te laat - is gepasseerd, aangezien het in de onderhavige procedure een voor 9 januari 2011 geplande uitzending betreft en het echtpaar van die uitzending pas onlangs op de hoogte is geraakt. Om dezelfde reden is het beroep van de KRO op het ontbreken van een machtiging aan het echtpaar ~~W+X~~ van de kantonrechter om in rechte voor het belang

479716 / KG ZA 11-20 MvW/MRSB

2

7 januari 2011

van: Σ op te treden, verworpen. De KRO heeft voorts verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de gevraagde voorziening. Beide partijen hebben producties in het geding gebracht en de KRO heeft een pleitnota overgelegd. Na verder debat hebben partijen verzocht vonnis te wijzen. In verband met de spoedeisendheid van de zaak is op 7 januari 2011 in de vorm van een zogenaamd 'kop-staart vonnis' vonnis gewezen en is ter zitting meegedeeld dat de uitwerking daarvan op dinsdag 18 januari 2011 zal volgen. Het onderstaande is de uitwerking. Ter zitting waren voor zover van belang aanwezig:

Aan de zijde van het echtpaar $W+X$: W & X bijgestaan door mr. Schoots;
Aan de zijde van de KRO: mr. A.A.J. van Dijk, bedrijfsjurist bij de KRO, de heren D. Schouten en A. Zeeman, programmamakers bij de KRO, en mr. Van den Brink.

2. De feiten

2.1. Het echtpaar $W+X$ heeft in 2005 twee zusjes geadopteerd, te weten Y , geboren op 14 januari 1999 te Wonji, Ethiopië (verder te noemen bij haar roepnaam: Y) en Σ , geboren op 31 oktober 2002 te Wonji, Ethiopië (verder te noemen bij haar roepnaam: Σ).

2.2. Bij beschikking van de rechtbank Haarlem van 1 juli 2008 is de adoptie naar Ethiopisch recht van Y en Σ omgezet in een adoptie naar Nederlands recht.

2.3. De adoptie heeft bij Y voor grote problemen gezorgd. Y is hierdoor uiteindelijk opgenomen in de Kortdurende Ambulante Zorg van Spirit, een hulpverlenende organisatie op het gebied van jeugd en gezin. In augustus 2008 is Y in het kader van een ondertoezichtstelling uit huis geplaatst. Sedert juni 2009 verblijft Y in het pleeggezin van mevrouw Z (hierna: de pleegouder), leerkracht op de basisschool van Y en Σ .

2.4. Bij beschikking van de rechtbank Haarlem van 23 maart 2010 is het echtpaar $W+X$ op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming ontheven van het ouderlijk gezag over Y en is de Stichting Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam, (verder te noemen: BJA) benoemd tot voogdes.

2.5. Y heeft eind december 2010 een zogenaamde 'rootsreis' gemaakt naar Ethiopië om haar biologische ouders te ontmoeten. Het echtpaar $W+X$ is hiervan door het BJA bij brief van 2 november 2010 op de hoogte gesteld. Bij brief van 10 december 2010 is het echtpaar $W+X$ door het BJA meegedeeld dat tijdens de reis naar Ethiopie een 'rapportage' zal worden gemaakt over het leven van Y , waarbij ook zal worden ingegaan op de adoptieperiode en de adoptieprocedures in het algemeen.

2.6. De KRO heeft Y tijdens deze reis gevolgd en van haar een portret gemaakt. De KRO beoogt de reportage zondagavond 9 januari 2011 te tonen in het programma KRO Brandpunt.

479716 / KG ZA 11-20 MvW/MRSB
7 januari 2011

3

2.7. Het BJA en de pleegouder hebben toestemming aan de KRO gegeven voor het volgen en filmen van Y tijdens haar 'rootsreis' en het uitzenden door de KRO van de daarvan gemaakt reportage.

3. Het geschil

3.1. Het echtpaar W+X vordert - na wijziging van eis - op straffe van een dwangsom dat de KRO wordt verboden Y op enige manier herkenbaar in beeld te brengen of te houden dan wel haar stem herkenbaar ten gehore te brengen alsmede haar woonplaats te noemen of te vermelden. Voorts vordert het echtpaar dat de KRO wordt verboden om het echtpaar W+X of Z herkenbaar in beeld te brengen dan wel hun stem herkenbaar ten gehore te brengen alsmede hun naam en/of woonplaats te noemen of te vermelden;

a) met bepaling dat indien de KRO het relevante beeld- en geluidmateriaal aan een andere televisieomroep ter beschikking stelt, zij dit niet mag doen tenzij die partij toezegt de veroordelingen in dit vonnis in acht te zullen nemen, en onverminderd de aansprakelijkheid van de KRO voor de door haar verbeurde dwangsommen indien zij dit vonnis niet naleeft,

b) met bepaling dat indien de KRO van freelancers als journalist gebruik zou maken, te weten zij die op de website van KRO's Brandpunt zijn vermeld, KRO het verboden wordt dat die freelancers in de plaats van de KRO, haar beeld- en geluidmateriaal aangaande deze kwestie doen uitzenden via internet.

Voorts vordert het echtpaar W+X voorinzage in het beeldmateriaal zoals dat op 9 januari 2011 zal worden uitgezonden en ten slotte vordert het echtpaar W+X dat de KRO wordt veroordeeld in de volledige kosten van de procedure.

3.2. Het echtpaar W+X heeft kort gezegd aan de vordering ten grondslag gelegd dat door de uitzending hun reputatie zal worden geschaad en daarmee hun privacy alsmede die van Z. Naar Ethiopisch recht is adoptie van kinderen niet mogelijk indien de biologische ouders nog leven. Nu dit in het geval van Y en Z kennelijk wel het geval is, zal de KRO dit gegeven vermoedelijk aangrijpen om de niet-naleving van deze regel als misstand te schetsen. De herkenbaarheid van Y zou tot gevolg hebben dat in de omgeving van het echtpaar W+X en Z mogelijk de gedachte post zal vatten dat het echtpaar W+X zich niet aan de geldende adoptieregels zou hebben gehouden, hetgeen niet het geval is. Bovendien vertelt de biologische vader van Y en Z in het programma dat hij HIV besmet is. Z heeft er recht op dat deze informatie niet zonder toestemming van het echtpaar W+X aan derden bekend wordt gemaakt. Volgens het echtpaar is het ook mogelijk om de door de KRO geschetste misstand aan de kaak te stellen zonder daarbij Y (herkenbaar) in beeld te brengen. Herleidbaarheid van het herkenbaar in beeld brengen van Y naar het echtpaar W+X en Z levert schending op van het recht op eerbiediging van het privé-, familie- en gezinsleven van het echtpaar W+X en Z zoals bedoeld in artikel 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM) en is jegens hen onrechtmatig

479716 / KG ZA 11-20 MvW/MRSB
7 januari 2011

4

in de zin van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het belang van het echtpaar $W+X$ bij bescherming van hun privéleven en dat van Z weegt onder de onderhavige omstandigheden zwaarder dan het belang van de KRO bij de in artikel 10 EVRM gewaarborgde vrijheid van meningsuiting, zodat de vorderingen toewijsbaar zijn. Voor zover onduidelijkheid bestaat over de inhoud van de uitzending, rechtvaardigt het belang van het echtpaar $W+X$ en Z in elk geval dat het programma voorafgaand aan de uitzending aan het echtpaar wordt getoond om te kunnen controleren of hun rechten niet worden geschonden.

3.3. De KRO voert verweer. Dit verweer zal in het hiernavolgende voor zover van belang worden besproken.

4. De beoordeling

4.1. Omdat in dit geval sprake is van een procedure waarin een voorlopige voorziening wordt gevorderd, zal de voorzieningenrechter artikel 127a lid 1 en lid 2 van het Wetboek van Rechtsvordering (Rv) - waarin is bepaald dat aan het niet binnen vier weken betalen van het griffierecht consequenties worden verbonden - buiten beschouwing laten. Toepassing van deze bepaling zou immers, gelet op het belang van één of beide partijen bij de toegang tot de rechter, leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

4.2. Door de voorgenomen uitzending van de reportage op 9 januari 2011 is het spoedeisend belang gegeven.

4.3. Uitgangspunt is dat de toewijzing van de vorderingen van het echtpaar $W+X$ in beginsel een beperking inhouden van het in artikel 10 lid 1 EVRM neergelegde grondrecht van de KRO op vrijheid van meningsuiting. Een dergelijk recht kan slechts worden beperkt indien dit bij de wet is voorzien en noodzakelijk is in een democratische samenleving bijvoorbeeld ter bescherming van de goede naam en de rechten van anderen (artikel 10 lid 2 EVRM). Van een beperking die bij de wet is voorzien is sprake, wanneer de uitlatingen van de KRO onrechtmatig zijn in de zin van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek (BW), zoals door het echtpaar $W+X$ gesteld. Voor het antwoord op de vraag welk recht - het recht op vrije meningsuiting of het recht ter bescherming van eer of goede naam - in dit geval zwaarder weegt, moeten de wederzijdse belangen worden afgewogen. Het belang van de KRO is dat zij zich in het openbaar kritisch, informierend, opiniërend en waarschuwend moet kunnen uitlaten over misstanden die de samenleving raken. Het belang van het echtpaar $W+X$ is erin gelegen dat zij, en Z niet lichtvaardig worden blootgesteld aan voor hen ongewenste publiciteit omtrent hun privé-gegevens en privé-situatie, waarbij voor hen met name van belang is dat de KRO ter zitting heeft verklaard dat in het programma wordt bericht dat de biologische ouders van Y en Z nog leven en dat de biologische vader van Z besmet is met het HIV-virus. Welk van deze belangen, die in beginsel gelijkwaardig zijn, de doorslag behoort te geven, hangt af van de omstandigheden van het geval.

479716 / KG ZA 11-20 MvW/MRSB
7 januari 2011

5

4.4. Geoordeeld wordt dat de (mogelijke) inbreuk die er met het programma op de persoonlijke levenssfeer van het echtpaar W+X en Z wordt gemaakt niet van dien aard is dat deze rechtvaardigt dat het programma niet of ten dele niet zou mogen worden uitgezonden.

4.5. Hiertoe wordt overwogen dat de KRO ter zitting heeft aangevoerd dat zij met de uitzending de aandacht wil vestigen op de misstanden die bestaan omtrent de adoptie van kinderen uit Ethiopië. Bij de adoptieprocedure in Ethiopie worden kennelijk de regels niet altijd nageleefd. Voorbeelden hiervan zijn dat kinderen uit dat land ter adoptie worden opgegeven die ouder zijn dan aan de adoptiefouders wordt voorgehouden en dat de biologische ouders van een kind dood worden verklaard, terwijl dit in werkelijkheid niet het geval is, zodat dat kind voor adoptie kan worden opgegeven. Dit is in beide gevallen bij Y aan de orde. De reportage over de rootsreis van Y wordt volgens de KRO slechts gebruikt als brug om de zojuist genoemde misstanden omtrent de adoptie in Ethiopië over het voetlicht te brengen, en niet, zoals het echtpaar W+X vreest, om het verloop van de adoptie van Y in Nederland te belichten, of hoe de adoptiefouders zich in het adoptieproces hebben opgesteld. Het echtpaar W+X en Z zullen derhalve ook niet in beeld worden gebracht, noch zullen hun namen of hun woonplaats worden genoemd, nu dit niet relevant is voor de misstand die de KRO met de uitzending aan de kaak wenst te stellen. Ook de achternaam van Y zal niet worden genoemd. Dat de biologische vader van Y en Z besmet is met het HIV-virus wordt éénmaal door de vader zelf genoemd, maar op die informatie wordt niet voortgeborduurd, noch wordt daarover een mening gegeven. De KRO betwist op deze gronden dat met de uitzending de reputatie van het echtpaar W+X schade zal worden toegebracht of dat de persoonlijke levenssfeer van Z zal worden geschonden. Integendeel, adoptiefouders als het echtpaar W+X zullen eerder als slachtoffers worden aangemerkt, aangezien hen omtrent de feitelijke achtergrond van hun adoptiekinderen door de autoriteiten in Ethiopië niet de waarheid is gezegd.

4.6. Er bestaat op grond van hetgeen het echtpaar W+X hier tegenin heeft gebracht onvoldoende aanleiding om aan de door de KRO geschetste weergave van de inhoud van het programma te twijfelen. Nu Y zonder expliciete verwijzing naar het echtpaar en Z in beeld wordt gebracht, zal de link tussen Y en het echtpaar W+X en Z door het overgrote deel van de kijkers niet worden gemaakt. Daarnaast is het bij de kijkers die Y kennen geen geheim dat zij geadopteerd is door het echtpaar W+X of dat zij thans in een pleeggezin woont. Aangezien de nadruk van het programma niet ligt op de adoptieprocedure aan de kant van de adoptiefouders, maar op de verdraaiing van feiten in Ethiopië, is onvoldoende aannemelijk dat in de omgeving van het echtpaar W+X naar aanleiding van het programma de gedachte post zal vatten dat zij bewust hebben meegewerkt aan een onwettige adoptieprocedure. Onvoldoende aannemelijk is derhalve dat door Y in beeld te brengen de ouders reputatieschade zullen oplopen. Ten slotte moge het zo zijn dat de vader van Y en Z besmet is met HIV, Y en Z zijn dit niet. Het mag van een objectieve en algemeen geïnformeerde kijker worden

479716 / KG ZA 11-20 MvW/MRSB
7 januari 2011

6

verwacht dat hij weet dat de omstandigheid dat de vader HIV-besmet is geenszins betekent dat de kinderen van de vader dit virus ook hebben. De enkele bekendheid die door het programma zal kunnen ontstaan bij een kleine groep mensen in de omgeving van **Z** dat haar biologische vader drager van het HIV-virus is, rechtvaardigt niet dat de uitzending van de KRO in zoverre wordt gecensureerd.

4.7. Op grond van het bovenstaande worden de door het echtpaar **W+X** gevraagde voorzieningen geweigerd. Het echtpaar **W+X** zal in de proceskosten worden veroordeeld. Er wordt geen aanleiding gevonden af te wijken van het forfaitaire systeem voor de vergoeding van proceskosten. De kosten aan de zijde van de KRO worden begroot op:

- vast recht	€	258,00
- salaris advocaat		816,00
Totaal	€	1.074,00

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

- 5.1. weigert de gevraagde voorzieningen,
- 5.2. veroordeelt het echtpaar **W+X** in de proceskosten, aan de zijde van de KRO tot op heden begroot op EUR 1.074,00,
- 5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. M. van Walraven, voorzieningenrechter, bijgestaan door mr. M.R.S. Bacon, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 7 januari 2011.

UITGEGEVEN VOOR GROSSE
De griffier van de
rechtbank Amsterdam

type: MRSB
coll: